

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 7 lipca 2015 r.

PS-KNPS.431.1.13.2015.DK

Pan
Jerzy Konopski
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej -
Domu Pomocy Społecznej dla Dorosłych
w Legnicy przy ul. Grabskiego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 31 marca – 2 kwietnia 2015 r. na podstawie art. 22 ust. 8 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j.: Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu: Dorota Kamińska – przewodnicząca kontroli oraz Elżbieta Pawłowska – kontroler przeprowadzili kontrolę kompleksową Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Domu Pomocy Społecznej dla Dorosłych w Legnicy przy ul. Grabskiego 11. Kontrolę dokonano w oparciu o plan kontroli Wojewody Dolnośląskiego na I półrocze 2015 roku, zatwierdzony w dniu 29 grudnia 2014 r. Tematem kontroli była ocena realizacji standardu usług określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r., poz. 964). Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 marca 2015 r. W okresie objętym kontrolą osobą odpowiedzialną za realizację w/w zadań był Pan Jerzy Konopski – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy.

Działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

Dom Pomocy Społecznej w Legnicy dla Dorosłych przy ul. Grabskiego 11 jest przeznaczony dla 61 osób przewlekle somatycznie chorych. Dom działa w ramach struktury organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy. Powyższy stan był kwestionowany w 2012 i 2013 roku przez służby Wojewody Dolnośląskiego jako niezgodny z zapisami ustawy o pomocy społecznej, w myśl których dom pomocy społecznej stanowi odrębną jednostkę organizacyjną pomocy społecznej. Mimo dwukrotnie wydanego zalecenia wyodrębnienia Domu ze struktur w/w Ośrodka, organ prowadzący nie podjął działań zmierzających do dostosowania organizacji obu jednostek do wymogów ustawy o pomocy społecznej. Prawdopodobnie stanowiska Wojewody Dolnośląskiego w w/w sprawie potwierdza rozstrzygnięcie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 2 grudnia 2014 r. (Sygn. akt IV SA/Wr 370/14), w którym uznano włączenie Domu Pomocy Społecznej dla Dorosłych w struktury Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy jako istotne naruszenie przepisów prawa. Każda z w/w jednostek działa w oparciu o inną podstawę prawną i realizuje przypisane dla niej - zgodnie z ustawą o pomocy społecznej - ściśle określone zadania. Wobec powyższego kontrolowana Jednostka powinna zostać wyodrębniona ze struktur organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy.

W zakresie warunków bytowych ustalono, że budynek Domu pozbawiony jest barier architektonicznych. W obiekcie zamontowano system alarmowo – przyzywowy oraz system alarmu przeciwpożarowego. Na terenie Domu znajdują się ogólnodostępne pomieszczenia wymagane przepisami. Mieszkańcy mają zapewniony w pokojach standard w zakresie metrażu, wyposażenia oraz czystości. Liczba toalet i stanowisk kąpielowych spełnia normę wyznaczoną w § 6 ust. 1 pkt 4 cyt. rozporządzenia, ale w części z nich brakowało uchwytów dla osób niepełnosprawnych. W trosce o mniej sprawnych mieszkańców należy wyposażyć wszystkie łazienki w w/w udogodnienia.

Jednostka zapewniała organizację żywienia na poziomie wyznaczonym w w/w rozporządzeniu. W rozmowach kilkoro mieszkańców wskazało, że kolację wydaje się od godz. 16³⁰. Stan ten jest niezgodny z wyznaczonym standardem w tym zakresie, gdyż w myśl § 6 ust.1 pkt. 6 lit. c w/w rozporządzenia ostatni posiłek mieszkańcy powinni otrzymać nie wcześniej niż o godz. 18⁰⁰. Wskazane jest również rozpowszechnienie wśród mieszkańców informacji o dostępie do podstawowych produktów spożywczych, gdyż część rozmówców nie wiedziała o takiej możliwości.

W trakcie kontroli ustalono, że dbano o zaopatrzenie mieszkańców w odzież i obuwie w niezbędnym zakresie oraz w odpowiednią ilość środków czystości.

Dom realizował usługi opiekuńcze, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej. Mieszkańcom zapewniono stałą opiekę medyczną i pielęgniarstwa, pomoc w podstawowych czynnościach życiowych oraz świadczenie pracy socjalnej.

W zakresie usług wspomagających ustalono, że mieszkańcy mieli możliwość uczestnictwa w terapii zajęciowej, jak również rehabilitacji ruchowej. Jednostka dbała o zaspokojenie potrzeb kulturalnych i religijnych podopiecznych. Stwarzano warunki do rozwoju samorządności mieszkańców. Dom podejmował działania na rzecz podtrzymywania więzi mieszkańców z rodziną oraz społecznością lokalną.

Mieszkańcy mogli złożyć przedmioty wartościowe w kasie, a środki pieniężne – na koncie depozytowym Domu. W kwestii depozytów mieszkańców nieżyjących od ponad 3 lat temu ustalono, że sprawy dotyczące zmarłych przez 25 września 2003 r. przekazano do Wydziału Nieruchomości i Rolnictwa Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego. Natomiast kwestię podjęcia czynności względem depozytów po zmarłych w okresie od X 2003 r. do XII 2011 r. sędowano na Gminę Legnica jako uprawnionego do nabycia spadku.

Czynności kontrolne potwierdziły, że zapewniono mieszkańcom kontakt z Dyrektorem, możliwość składania skarg i wniosków oraz dostępność do przepisów prawnych dotyczących funkcjonowania domów pomocy społecznej. Odpowiednia informacja na w/w tematy została wywieszona w dostępnym miejscu. W Regulaminie Domu zawarto zapisy o zagwarantowaniu mieszkańcom przestrzegania ich praw. W rozmowach z kontrolującymi podopieczni Jednostki nie wnosili uwag, które mogłyby świadczyć o nieprzestrzeganiu ich podstawowych praw ze strony personelu.

Kontrolowana Jednostka zapewniała usługi w oparciu o indywidualne potrzeby mieszkańców. Na terenie Domu działał zespół terapeutyczny – opiekuńczy, a dla każdego mieszkańca wyznaczono pracownika pierwszego kontaktu. W okresie objętym kontrolą w/w zespół opracowywał dla mieszkańców indywidualne plany wsparcia, na podstawie oceny efektywności działań wspierających udzielanych w poprzednim okresie. Czynności kontrolne potwierdziły, że w kilku przypadkach sporządzanie kolejnego planu nastąpiło 3 - 4 tygodnie po upływie okresu obowiązywania poprzedniego. Ponadto w kilkunastu przypadkach brakowało potwierdzenia udziału mieszkańca przy opracowywaniu planu bądź informacji o przyczynie nieuczestniczenia. W myśl § 3 ust. 1 wyżej przywołanego rozporządzenia dom pomocy społecznej powinien funkcjonować w oparciu o indywidualne plany wsparcia mieszkańca domu, opracowywane z jego udziałem, jeżeli jest to możliwe ze względu na stan zdrowia i gotowość uczestnictwa. Efektywna realizacja usług świadczonych przez Dom

wymaga, aby plany wsparcia - odnoszące się do indywidualnych potrzeb mieszkańców - opracowywać przy ich współudziale oraz zgodnie z wyznaczonymi terminami. Z reguły do realizacji planów wsparcia wyznaczano wybranych członków zespołu, którzy dokumentowali podejmowane działania wspierające w formie notatek sporządzanych co kilka miesięcy, a w przypadku niektórych specjalistów – raz w roku. Wszyscy pracownicy wyznaczeni do realizacji planu powinni systematycznie dokumentować podejmowane działania, gdyż pozwoli to rzetelnie ocenić efekty wsparcia udzielanego mieszkańcom w ramach usług oferowanych przez Dom.

W ramach efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających Dom zapewniał mieszkańcom kontakt z psychologiem. Zgodnie z informacją Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy, w okresie objętym kontrolą pracę socjalną na rzecz mieszkańców kontrolowanej Jednostki świadczyło dwóch pracowników socjalnych, przeznaczając z pełnego wymiaru czasu zatrudnienia po ½ etatu. Mieszkańcy w rozmowach potwierdzili fakt świadczenia pracy socjalnej przez obu w/w pracowników. Czynności kontrolne wykazały, że pracownicy są zatrudnieni w Dziale Pomocy Instytucjonalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy, a z zakresu ich obowiązków służbowych wynika, że tylko jeden z nich odpowiada za świadczenie pracy socjalnej na rzecz kontrolowanej Jednostki. Powyższa kwestia wymaga więc uregulowania pod kątem § 6 ust. 1 pkt 2 w/w rozporządzenia zgodnie z którym warunkiem efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających jest: zatrudnianie w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych na stu mieszkańców domu. Zgodnie z interpretacją Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 1 etat pracownika socjalnego powinien przypadać na 50 mieszkańców, tym samym w przypadku domów pomocy społecznej poniżej stu mieszkańców - drugi w wymiarze czasu pracy proporcjonalnym do pozostałej ilości mieszkańców. Wyodrębnienie jednostki ze struktur Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy pozwoli definitywnie uporządkować w/w kwestię.

Wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego spełnia wymogi określone w § 6 ust. 2 pkt 3 lit. b cytowanego rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej. Kwalifikacje pracowników są zgodne z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1786).

W okresie objętym kontrolą zorganizowano szkolenia dla pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego na temat praw mieszkańca Domu, kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy.

Nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli:

1. Dom funkcjonuje w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy
2. W części łazienek brakowało uchwytów dla osób niepełnosprawnych
3. Kolację wydaje się od godz. 16³⁰
4. Brak potwierdzenia udziału mieszkańca przy opracowywaniu indywidualnego planu wsparcia.

Na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j.: Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.) wydaje się następujące zalecenia pokontrolne wynikające ze stwierdzonych nieprawidłowości:

Ad.1

Należy wyodrębnić Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych ze struktur Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy i utworzyć samodzielną jednostkę organizacyjną pomocy społecznej.

Podstawa prawna: § 6 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, ze zm.)

Termin realizacji zalecenia: **31 października 2015 r.**

Ad. 2

Wszystkie łazienki i toalety należy przystosować do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Podstawa prawna: § 6 ust.1 pkt 4 lit. b w/w rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r., poz. 964)

Termin realizacji zalecenia: **Niezwłocznie**

Ad.3

Należy wydawać kolację nie wcześniej niż o godzinie 18⁰⁰.

Podstawa prawna: § 6 ust. 1 pkt 6 lit. c w/w rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r., poz. 964)

Termin realizacji zalecenia: **Niezwłocznie**

Ad. 4

Indywidualne plany wsparcia należy opracowywać przy udziale mieszkańca, jeżeli udział ten jest możliwy ze względu na jego stan zdrowia i gotowość uczestnictwa.

Podstawa prawna: § 3 rozporządzenia z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r., poz. 964)

Termin realizacji zalecenia: **Na bieżąco**

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j: Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.), kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych kierownik jednostki podlegającej kontroli winien powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w wystąpieniu.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Marla Kopystiańska
DYREKTOR WYDZIAŁU
Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Prezydent Legnicy
Pl. Słowiański 8
59-220 Legnica